

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм: Биљна производња			
Назив предмета: Болести и штеточине воћака - Fruit tree diseases and pests			
Наставник: Мила Граховац, Александра Поповић, Марта Лоц			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета Стицање основних и функционалних знања о најзначајнијим проузроковачима болести воћака, њиховој биологији и епидемиологији, као и основним принципима ране дијагностике, идентификације проузроковача обољења и интегралног управљања болестима у циљу очувања здравља биљака, стабилности приноса и квалитета производа. Надаље, стицање знања о штетним врстама инсеката на воћкама као предуслов за њихово сузбијање. Дугорочна и краткорочна прогноза појаве штетних инсеката, односно сигнализација за предузимање одговарајућих мера заштите биљака, што има своју биолошку основу, еколошко и економско оправдање.			
Исход предмета По завршетку курса студент ће бити оспособљен да: препозна економски најзначајније болести воћака на основу симптома, знакова обољења и услова средине; разуме биологију, екологију и путеве ширења економски најзначајнијих фитопатогених микроорганизама; примени основне методе дијагностике проузроковача болести; процени ризик од појаве и ширења болести у производним условима; управља стратегијама интегралне заштите биљака од болести у циљу смањења губитака у производњи, очувања квалитета и здравствене безбедности плодова, и обезбеђивања одрживе производње воћа. Стечена сазнања у оквиру овог предмета пружају основу препознавања економски најзначајнијих штетних инсеката у воћарству, која су неопходна за праћење и корекцију бројности штеточина у воћарској производњи.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Општи део: значај биљних болести у савременој производњи воћа у контексту глобалне пољопривреде, безбедности хране и климатских промена. Основне карактеристике и диверзитет проузроковача болести (фитопатогене гљиве, псеудогљиве, бактерије, фитоплазме и вируси). Познавање морфологије и анатомије инсеката, систематике, екологије и биологије најзначајнијих фамилија. Посебан део: економски најзначајнији проузроковачи болести јабучастих, коштичавих, јагодастих и језграстих воћака и плодова током складиштења; економски значај, распрострањеност, симптоматологија, биологија и циклус развоја патогена, епидемиологија, фактори ризика, као и савремене стратегије управљања болестима које укључују агротехничке, биолошке, биотехничке и хемијске мере заштите у складу са принципима одрживе производње и безбедности хране. Утврђивање економски најзначајнијих штетних инсеката воћака - економски значај, распрострањеност, симптоми оштећивања, морфолошке карактеристике, биологија врсте. Периоди појаве важнијих штеточина воћака и моменат њиховог сузбијања. Употреба корисних инсеката у циљу биолошке контроле као дела интегралне заштите биљака. <i>Практична настава</i> Дијагностика и препознавање економски најзначајнијих болести воћака на основу симптома и знакова обољења, идентификација фитопатогених микроорганизама на основу морфолошких и одгајивачких карактеристика; микроскопска анализу вегетативних и репродуктивних структура патогена (псеудогљиве и гљиве). Специфичне методе откривања штеточина у воћарству. Зимски преглед воћака. Детерминација штетних врста инсекта, морфологија, симптоми оштећивања, кратка биологија и штетност – индивидуални преглед препарираних и конзервираних примерака и оштећења.			
Литература 1. Граховац М. (2023): Микозе и псеудомикозе воћака, виновне лозе и украсних биљака. Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет. Уџбеник. 2. Граховац М., Будаков Д. (2019): Псеудомикозе и микозе воћака, виновне лозе и украсних биљака. Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет. Помоћни уџбеник; Практикум 3. Ивановић М., Ивановић М. (2017): Болести воћака и виновне лозе. Универзитет у Београду, пољопривредни факултет. 4. Алмаши Р., Ињац М., Алмаши Ш. (2004): Штетни и корисни организми јабучастог воћа, Пољопривредни факултет, Нови Сад 5. Кереш Т., Коњевић А., Поповић А. (2019): Посебна ентомологија 2. Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет. 6. Кереш Т., Секулић Р., Поповић А. (2017): Болести и штеточине у хортикултури. Пољопривредни факултет, Нови Сад.			
Број часова	активне наставе	Теоријска настава: 3	Практична настава: 2
Методe извођења наставе Теоријска настава: Интерактивна предавања уз примену савремених дигиталних технологија и мултимедијалних презентација. Користе се визуелни и интерактивни наставни материјали (видео-садржаји, базе фотографија), као и демонстрације на примерима из производне праксе. Практична настава: Препознавање симптома болести и штеточина на биљкама, као и идентификацију фитопатогених микроорганизама и инсеката применом класичних микроскопских метода (бинокулар, светлосни микроскоп).			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	70
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и	30		
семинар-и			